

ULLENSAKER KOMMUNE
SENTRALADMINISTRASJONEN
Postboks 470
2051 JESSHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren rapporteringsåret 2022 - Ullensaker kommune

Ullensaker kommune har avvik fra vilkår i tillatelsen til behandling av avløpsslam/biogassanlegg i rapporteringsåret, da avløpsslam er lagt til mellomlagring uten å være stabilisert og hygienisert. Videre klarer ikke Gardermoen sentralrenseanlegg renskravet for TKB i utløpsvann i 2022. Avvik for TKB er et gjentakende alvorlig avvik. Det er mangelfull rapportering for avløpsnett. Vi tar egenkontrollrapportene og årsrapportene til etterretning.

Rapporterings skjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024.

Vi viser til egenkontrollrapportene og årsrapportene for Ullensaker kommune sitt avløpsnett, Gardermoen sentralrenseanlegg og Kløfta avløpsrenseanlegg.

Avløpsnett til Gardermoen sentralrenseanlegg

Ullensaker kommune har rapportert i Altinn at det er 29 installerte nødoverløp og 2 installerte regnvannsoverløp på avløpsnett til Gardermoen sentralrenseanlegg. Dette er ett nødoverløp mindre enn det dere rapporterte i 2021. Dere har beregnet at det var et samlet utslipp av urensset avløpsvann på 640 m³ og 480 kg fosfor fra nødoverløp på avløpsnett i 2022. Overløpene kommer fra fire nødoverløp som er oppgitt i årsrapporten. Mengder i overløp har økt siden sist rapporteringsår, da dere rapporterte at 93 m³ urensset avløpsvann og 0,3 kg fosfor gikk i overløp på avløpsnett. Vi minner om at alle overløpspunkter skal med i Altinn og skjema for årsrapportering, uavhengig av om det faktisk har vært utslipp der i løpet av rapporteringsåret. Slike uoverensstemmelser i rapporteringen er å regne som mangelfull rapportering. Kommunen må kvalitetssikre sin rapportering bedre til neste år.

Det er rapportert at det er 29 164 innbyggere og 4 fritidsboliger i kommunen som er tilkoblet dette avløpsnett. Dette er økning på 0,8 % i antall innbyggere tilknyttet siden 2021.

Avløpsnett til Kløfta avløpsrensaneanlegg

Kommunen har rapportert i Altinn at det er 14 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp på avløpsnettet til Kløfta avløpsrensaneanlegg. Dette er ett nødoverløp mindre enn det dere rapporterte i 2021. Dere har beregnet at det var et samlet utslipp av urensset avløpsvann på 189 m³ og 71 kg fosfor fra overløp på avløpsnettet i 2022. Det var fire nødoverløp som stod for alle overløpene. Mengder avløpsvann i overløp er redusert siden sist rapporteringsår da dere rapporterte at 1 659 m³ gikk i overløp på avløpsnettet. Mengder fosforutslipp fra overløp har økt siden sist rapporteringsår, da dere rapporterte at 12 kg fosfor gikk i overløp på avløpsnettet. Kommunen har bare rapportert utfyllende for fire overløp i tabell 3 i skjema for årsrapportering. Vi minner om at alle overløpspunkter skal med i Altinn og skjema for årsrapportering, uavhengig av om det faktisk har vært utslipp der i løpet av rapporteringsåret.

Det er rapportert at 10 544 innbyggere er tilkoblet dette avløpsnettet. Det er 1,56 % økning siden 2021.

Gardermoen sentralrensaneanlegg

Dere har for 2022 rapportert at Gardermoen sentralrensaneanlegg har mottatt og behandlet 3 967 148 m³ avløpsvann og at ingenting har gått i overløp ved avløpsrensaneanlegget. Mengde avløpsvann inn til avløpsrensaneanlegget har gått ned siden 2021. Avløpsrensaneanlegget mottar også glykol fra Oslo Lufthavn, kommunen oppgir at dette kommer som et tillegg til oppgitt vannmengde inn til avløpsrensaneanlegget. I 2022 ble det tilført 57 369 m³ med C-glykol. Dette er en nedgang fra 2021 da det ble rapportert at 93 091 m³ C-glykol ble tilført.

Tilført mengde pe BOF₅ i maksuke i 2022 har dere oppgitt til 88 351 (f_{maks} 1,5). Dette er mer enn anleggets dimensjonerende kapasitet som i dag er oppgitt til å være 57 400 pe BOF₅. Etter vår utregning, når vi ser på enkeltprøve med størst tilførsel av BOF₅ (19.05.2022), så er maksukebelastningen på 82 749 pe BOF₅. Kommunen bygger ut Gardermoen sentralrensaneanlegg. Nytt utvidet avløpsrensaneanlegg skal stå klart fra 01.01.2025, og det er planlagt dimensjonert for 125 000 pe BOF₅.

Anlegget klarer rensekravene for tot-P, tot-N, BOF₅ og KOF_{CR}. Årsmidlet rensegrad er høy for alle parametere. Renseeffekten for nitrogen er på 87,7 %, 97,4 % for fosfor, 99,5 % for BOF₅ og 96,7 % for KOF_{CR}. Gardermoen sentralrensaneanlegg klarer ikke rensekravet for TKB i 2022, noe det heller ikke klarte i 2021, 2020 og 2019. Det ble registrert 2 av 12 prøver over kravet på 100 TKB/100 ml. Dette er et gjentakende alvorlig avvik.

I tillegg til avløpsvann fra Ullensaker kommune, og tilført C-glykol fra Oslo Lufthavn, går alt kommunalt avløpsvann fra Nannestad kommune til Gardermoen sentralrensaneanlegg (19 % av tilført vannmengde).

Kløfta avløpsrensaneanlegg

Det er for 2022 rapportert at Kløfta avløpsrensaneanlegg har mottatt og behandlet 769 712 m³ avløpsvann og at 1 566 m³ har gått i overløp. Vannmengde avløpsvann tilført anlegget er redusert siden 2021. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,2 % av alt vann inn til avløpsrensaneanlegget. Dette er tilnærmet likt som for 2021, da overløp fra anlegget utgjorde 0,17 %.

Tilført mengde pe BOF₅ er i maksuke beregnet til 15 461 (f_{maks} 1,5). Dette overstiger avløpsrensaneanleggets dimensjonerende kapasitet som er oppgitt til å være 12 000 pe BOF₅. Etter vår utregning, når vi ser på enkeltprøve med størst tilførsel av BOF₅ (16.12.2022), så er maksukebelastningen på 13 738 pe BOF₅.

Anlegget klarer i 2022 rensekravet for tot-P med en årsmidlet renseseffekt på 96 % for fosfor. Kløfta avløpsrenseanlegg har fått unntak fra sekundærrensekravet, da anlegget skal legges ned og overføres til Gardermoen sentralrenseanlegg innen 01.01.2025. Utslippene av organisk stoff har de siste årene vært stabile.

Gardermoen sentralrenseanlegg slambehandling

Anleggets kapasitet til å behandle slam er oppgitt til å være 3 140 tonn TS/år.

Slambehandlingsanlegget har i 2022 mottatt 260 tonn TS (5 912 tonn i våtvekt).

Produsert biogass brukes til interne formål som oppvarming og resten fakes. Alt slam er i kvalitetsklasse III i 2022. Analyser på slam ligger fortsatt under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal. Produkter hvor konsentrasjon av ett eller flere tungmetaller er høyere enn grenseverdien for kvalitetsklasse III, kan ikke brukes som gjødselvarer.

Avløpslam fra Kløfta avløpsrenseanlegg blir lagt ubehandlet på mellomagringsplassen ved Gardermoen sentralrenseanlegg, da kommunen har hatt problemer med biogassanlegget på Gardermoen sentralrenseanlegg. Den ene av to råtnetanker for stabilisering og hygienisering av avløpslam har ikke virket etter hensikten i 2022. At slam er lagt på mellomlager uten å være stabilisert og hygienisert er et avvik fra tillatelsen for mellomlagring av slam tillatelsesnr. 2015.0987.T. Dette er informasjon som ikke er oppgitt i egenkontrollrapporten, men som ble gitt på tilsyn ved Ullensaker kommune sin avløpssektor den 24.-25. januar 2023. (Inspeksjonsrapport 2023.181.I.SFOV). Slike forhold og avvik skal rapporteres om i egenkontrollrapporteringen. Vi ber om at kommunen rapporterer mer utfyllende vedrørende status på slambehandling/biogassanlegg og mellomlagring av slam ved neste års rapportering.

Statsforvalteren har i eget brev datert 07.02.2023 bedt Ullensaker kommune om å undersøke og redegjøre for om slambehandlingen ved Gardermoen sentralrenseanlegg og biogassanlegget er omfattet av listen over IED-virksomheter i forurensingsforskriften kapittel 36 vedlegg I punkt 5.3 b.i. og/eller 5.3 siste ledd. Kommunen fikk utsatt frist til 24.04.2023 til å sende oss egenvurdering og eventuelt utfylt BAT sjekklister. Dette vil følges videre opp i egen sak (saksnummer 2023/4072).

Konklusjon

Ullensaker kommune har avvik på sin slambehandling/biogassanlegg ved Gardermoen sentralrenseanlegg. Kommunen må rapportere mer utfyllende vedrørende status på slambehandling/biogassanlegg og mellomlagring av slam ved neste års rapportering. Gardermoen sentralrenseanlegg overholder ikke rensekravet for TKB i rapporteringsåret. Dette er et gjentakende alvorlig avvik.

Det er mangelfull rapportering for overløpspunktene på avløpsnett. Alle overløpspunkter skal med i Altinn og skjema for årsrapportering, uavhengig av om det faktisk har vært utslipp der i løpet av rapporteringsåret.

Vi tar med dette egenkontrollrapportene for 2022 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:
<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:
https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/miljo-og-klima/avlop---arlig-rapportering/rapporteringsskjema_endelig_oppdatert_statsforvalteren.docx

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrensaneanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2023. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent